

LUCHTFOTOGRAAF HERMAN (51) STORTTE IN ZEE

'DE REDDINGSBOOT KWAM NET OP TIJD...'

Bijna drie jaar geleden crashte maritiem luchtfotograaf Herman IJsseling (51) in de Noordzee. Oorzaak: dichte mist. 2,5 uur later werd hij - meer dood dan levend - gered door de KNRM-bemanning van de 'Koos van Messel'. Inmiddels heeft hij er alweer duizenden vliegreuen op zitten. "Bang? Nee, wel voorzichtiger geworden."

Nog steeds ga ik iedere dag met plezier de lucht in, ook met storm. Twee weken na de crash vloog ik alweer. Wat moet je dan? Ik heb een gezin te onderhouden. Bovendien, ik houd van mijn werk, ben zelf een ervaren piloot en doe mijn werk al 31 jaar. Wel let ik extra op onze veiligheid. Check en dubbelcheck. 8 mei 2013 staat in mijn geheugen gegrift. Met piloot Brien van Wijk (71), die de crash niet overleefde, ging ik op fotoklus. Door de dichte mist heen zakten we een stukje naar beneden op zoek naar het te fotograferen schip. We raakten het water, een enorme klap volgde. Foute boel, wist ik direct. Als zeekanoër en zeiler ken ik de gevaren van de zee. Ik stroomde vol adrenaline, duwde de deur eruit, maar kreeg mijn gordel niet los. Het vliegtuig was over de kop gegaan en ik hing ondersteboven in de riemen. Pas toen de kist vol water was en ik minder last had van mijn lichaamsgewicht, kon ik mezelf bevrijden. In een flits wilde ik Brien losmaken, maar ik voelde zo'n overlevingsdrang. Ik moest eruit, raakte in ademnood. Die

eerste minuten boven water vloekte ik enorm. Ik was zo boos. Waarom waren wij nu gecrasht? Einde verhaal, dacht ik. Toch liet ik de moed niet zakken. Ik blies mijn zwemvest op, pakte mijn noodzender uit mijn overlevingspak en las hoe het ook alweer werkte. Die zender was mijn enige overlevingskans. Aan de vuurpijlen in mijn zak heb ik nooit gedacht."

BRUINVISSEN GAVEN TROOST

"Plots zag ik Brien drijven, hij had een pittige hoofdwond. In een reflex wilde ik naar hem toe zwemmen, maar ik kon die zender niet loslaten. Zijn situatie zag er beroerd uit, hij lag met zijn gezicht in het water. Ik kon niets meer doen, schatte ik in. En een reddingspoging zou mijn eigen leven in gevaar brengen. Die zender hooghouden was mijn enige kans. Achteraf heb ik erg met deze beslissing geworsteld, misschien had ik Brien toch kunnen redden. Reddingswerkers vertelden dat ik goed gehandeld heb; hij was niet meer te redden. De kans op mijn eigen overleving schatte ik klein in. Ik wilde een bood-

schap voor mijn gezin met drie kinderen (inmiddels vier) achterlaten. Dat ze nog iets van me zouden horen. Maar ik durfde mijn iPhone niet te pakken, dan moest ik die zender loslaten om een berichtje in te tikken. Als iemand me al zou vinden, ging dat zeker twee uur duren. We hadden geen noodalarm af kunnen geven, een reddingsboot had al een uur nodig om bij mij te komen en het zicht was slecht voor zoekende helikopters. Het bliepje van de zender hielp me erdoor heen. Zolang ik dat geluid nog hoorde en het lichtje zag branden, was er hoop. De ultieme eenzaamheid, zo voelden die uren voor mij. Alsof ik al een beetje aan de andere kant was. Plots hoorde ik bruinvissen achter me ademen. Het enige moment dat ik uit mijn foetushouding durfde te komen en omkeek. Hun aanwezigheid gaf me troost, het gevoel dat ik niet langer alleen was. Als ik dit vertel krijg ik nog kippenvel."

GEEN VERVELENDE DOOD

"Ik onderkoelde, voelde de kou niet meer en het rillen en de spasmes stopten. Organen vielen uit.

Ik registreerde nauwelijks meer iets, zat in een sluimertoestand, richting apathie. Onderkoeling is geen vervelende manier van doodgaan, langzaam glijd je weg. Er is geen strijd. Als de reddingsboot niet op tijd was geweest, denk ik dat ik mijn bewustzijn compleet was verloren en het over was geweest. Die zender hield ik al die tijd instinctmatig omhoog. Geluiden van een helikopter maakten me alert. Ik was heel

blij, ze hadden me gevonden. Tot drie keer toe vlogen ze over me heen, maar zagen me niet. Zo'n zwaar moment. Ik verloor alle hoop en zakte weg. Mijn hand nog steeds in de lucht met die antenne. Opeens hoorde ik een motor, ik richtte me op en zag mijn redders. Onbeschrijfelijk wat er dan door je heen gaat. 2,5 uur aan onderdrukte emoties

kwamen eruit. Ik gilte minutenlang, hartverscheurend aan een stuk door, zoals in een nachtmerrie. Een oerkreet. De reddingswerkers hebben hier wekenlang last van gehad, hoorde ik later."

BLIJ MET BAL GEHAKT

"Van de tocht over het water en de rit met de ambulance naar het ziekenhuis in IJmuiden herinner ik me weinig. Langzaam kwam ik bij in het ziekenhuis. Mijn nieren en lever werkten niet goed. Mijn enkel was gebroken en armspieren gescheurd. De eerste uren was ik euforisch, blij dat ik het overleefd had. Ik stond stil bij de dood van mijn vriend Brien, maar de impact voelde ik niet. Wat stom, dacht ik, ik ben blij met mijn avondeten, die bal gehakt, maar Brien is er niet meer... In het water wist ik zeker dat ik nooit meer een vliegtuig in zou stappen. (Lachend) Niet dus. Wel sta ik voorgoed anders in het leven: dankbaar dat ik de ramp heb overleefd. Dat ik mijn kinderen kan zien opgroeien!" ■

De KNRM is een organisatie die zonder overheidssteun mensen redt door middel van giften. Draagt u de KNRM ook een warm hart toe? Info: www.knrm.nl.